

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 157/2026-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], zastúpeného JUDr. Michalom Feciľakom, advokátom, Jesenná 8, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/145/2025 z 29. októbra 2025 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 23. februára 2026 domáha vyslovenia porušenia základných práv vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), a na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (čl. 36 ods. 1 listiny) a práv na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu o odmietnutí jeho dovolania v civilnom spore.

II.

2. Sťažovateľ sa proti žalovanému mestu žalobou z roku 2008 domáhal náhrady za to, že na jeho pozemku má žalované mesto postavenú miestnu komunikáciu. Prvým rozhodnutím okresného súdu bolo žalobe sťažovateľa v časti o 322 eur právoplatne vyhovené. No v prevyšujúcej časti bola žaloba právoplatne zamietnutá až štvrtým rozsudkom okresného súdu po jeho potvrdení štvrtým rozsudkom krajského súdu. Napokon okresný súd rozhodol, že sťažovateľ je povinný nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 94 %. Okresný súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Vychádzal z toho, že sťažovateľ sa domáhal zaplata 15 587,53 eur, úspešný bol len v časti o zaplata 322 eur, čo predstavuje 3 %, a neúspešný bol v rozsahu 97 %.

3. Na odvolanie sťažovateľa krajský súd rozhodnutie okresného súdu o náhrade trov konania ako správne potvrdil. K námietkam sťažovateľa uviedol, že § 257 CSP možno použiť len

vo výnimočných prípadoch, keďže v opačnom prípade by došlo k zásahu do základných pravidiel rozhodovania o náhrade trov. K námietke sťažovateľa, že po rozhodnutí zo septembra 2018 sa mohol dôvodne spoliehať na úspech v spore, uviedol, že sťažovateľ zotrval na žalobe napriek tomu, že z množstva súdnych rozhodnutí (aj ústavného súdu) vyplývalo, že ním uplatnená náhrada je jednorazová a premlčiava sa.

4. Proti rozhodnutiu krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie z dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP s tým, že rozhodnutie o náhrade trov konania nie je presvedčivé a bola porušená zásada dvoch inštancií. K tomu podľa sťažovateľa došlo tak, že okresný súd neodôvodnil nemožnosť použitia § 257 CSP a krajský súd jeho rozhodnutie potvrdil s novými dôvodmi nepoužitia tohto ustanovenia. Podľa sťažovateľa ho krajský súd trestal za právny názor a neposkytol mu odpoveď na jeho odvolaciu otázku. Podľa sťažovateľa v jeho veci bolo možno použiť § 257 CSP a stranám konania nárok na náhradu trov nepriznať, pretože to vyplýva z povahy a okolností sporu a taktiež zo zložitosti dosiaľ neriešenej právnej problematiky. Priznanie nároku na náhradu trov konania považuje za neprimerane tvrdé a nespravodlivé, pretože je dlhodobo nútený trpieť obmedzenie svojho vlastníckeho práva bez poskytnutia primeranej náhrady.

5. Najvyšší súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením dovolanie sťažovateľa odmietol. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutí okresného a krajského súdu a to, že sťažovateľ sa použitia § 257 CSP domáhal až v odvolaní. Podľa najvyššieho súdu je z rozhodnutí dostatočne zrejmé, ktoré skutočnosti boli rozhodné a ako ich posúdil okresný a krajský súd. Uzavrel, že okresný súd nemal dôvod vyjadrovať sa k použitiu § 257 CSP a krajský súd na túto argumentáciu sťažovateľa jasne, stručne a výstižne reagoval. Preto odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu nie je nedostatočné, čo vylučuje vadu podľa § 420 písm. f) CSP. K námietke porušenia princípu dvoch inštancií najvyšší súd poukázal na to, že nejde o absolútny princíp a i v jednej inštancii možno naplniť požiadavku spravodlivého procesu. Preto ani táto námietka vady podľa § 420 písm. f) CSP nie je dôvodná.

III.

6. Sťažovateľ porušenie ústavných práv identifikuje v tom, že žiaden zo súdov, predovšetkým najvyšší súd, mu neposkytol odpoveď na možnosť použitia § 257 CSP potom, keď v odvolaní túto skutočnosť namietol a už skôr okolnosti veci signalizovali, že ide o dôvod hodný osobitného zreteľa. Opakuje, že nárok, ktorý si uplatnil žalobou, bol počas konania posudzovaný rôzne dlhodobo nestabilnou judikatúrou, čo viedlo k tomu, že vec bola právoplatne rozhodnutá až na štvrtýkrát. Preto tak, ako to uviedol v odvolaní, sa mohol dôvodne spoliehať na to, že v konaní bude úspešný. Kritizuje záver krajského súdu o tom, že musel mať vedomosť, ako súdy posudzujú ním uplatnený nárok, hoci je zrejmé, že judikatúra prešla turbulentným obdobím, počas ktorého boli právne názory súdov protichodné. Práve to malo byť posúdené ako dôvod hodný osobitného zreteľa.

7. Sťažovateľ je toho názoru, že krajský súd na túto jeho argumentáciu neodpovedal, keď poprel existenciu rozporov v judikatúre, čo najvyšší súd označil za dostatočnú a presvedčivú odpoveď bez toho, aby sa jeho dovolaním riadne zaoberal. Okrem toho mu najvyšší súd neposkytol odpoveď na otázku, či boli dané dôvody hodné osobitného zreteľa spočívajúce v zmene judikatúry. Preto považuje rozhodnutie najvyššieho súdu za obsahovo prázdne. Sťažovateľ odkazmi na rozhodnutia ústavného súdu zvýrazňuje význam právnej istoty a predvídateľnosti práva, keďže

najvyšší súd v obdobných veciach použil § 257 CSP práve s odkazom na vývoj judikatúry. Napokon sťažovateľ podporne upriamuje pozornosť na rozhodnutia českého ústavného súdu, podľa ktorých v jeho veci pri rozhodnutí o náhrade trov bolo potrebné zohľadniť to, že žalovaným bolo mesto, a preto nebol dôvod, aby znášal to, že v spore bolo zastúpené advokátom.

IV.

8. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odmietnutá. Nemožno dospieť k záveru, že by namietaným uznesením najvyššieho súdu boli porušené ústavné práva sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie a jeho práva vlastniť majetok a ochranu majetku.

9. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (I. ÚS 218/2019).

10. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia o náhrade trov konania v civilnom spore, ktoré nedáva jasné a zrozumiteľné odpovede na skutkovo a právne relevantné otázky podstatné pre rozhodnutie o tom, ktorá zo strán má nahradiť trovy konania, porušuje ústavné práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Takto nedostatočné odôvodnenie je nesprávnym procesným postupom, ktoré strane znemožňuje uskutočňovať procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces tak, ako to predpokladá § 420 písm. f) CSP. Úlohou najvyššieho súdu pri rozhodnutí o dovolaní sťažovateľa bolo preskúmať, či odôvodnenie uznesenia krajského súdu jasne a zrozumiteľne odpovedá na jeho argumentáciu.

11. Odvolanie sťažovateľa proti rozhodnutiu okresného súdu smerovalo k tomu, že okresný súd nepoužil § 257 CSP. K tomu treba uviesť, že k porušeniu procesných práv sťažovateľa nemohlo dôjsť tým, že okresný súd sa bez návrhu nezaoberal použitím § 257 CSP. Okresný súd vo veci sťažovateľa rozhodol na základe výsledku konania a nebol dôvod na to, aby osobitne odôvodňoval nepoužitie iného prístupu pri rozhodnutí o náhrade trov konania, ak tento osobitný postup nebol sťažovateľom navrhnutý.

12. Nemožno dospieť ani k záveru, že by odôvodnenie rozhodnutia krajského súdu bolo nedostatočné. Krajský súd vychádzal z argumentu, že § 257 CSP možno použiť len výnimočne a zásadne pri rozhodnutí o náhrade trov treba posúdiť pomer úspechu strán. Okrem toho krajský súd reagoval aj na námietku sťažovateľa, ktorá vychádzala z jeho očakávania o tom, že jeho žalobe bude po rozhodnutí zo septembra 2018 vyhovené. Na to krajský súd reagoval odkazom, ktorý spočíval v tom, že počas konania sa v judikatúre presadil právny názor, ktorý by viedol k zamietnutiu jeho žaloby. Túto argumentáciu krajského súdu, osobitne v súvislosti s tým, že šlo o rozhodnutie o okrajovej otázke náhrady trov konania, nemožno považovať za nedostatočnú, a to osobitne v situácii, že bola nastolená až odvolaním sťažovateľa. Krajský súd tak sťažovateľovi

poskytol odpoveď na odvolaním nastolenú otázku v miere, ktoré neodôvodňuje záver o porušení jeho procesných práv v miere porušenia práva na spravodlivý proces rozhodnutím krajského súdu. Podstatou tejto odpovede je to, že nie je dôvod aplikovať § 257 CSP v situácii, keď o sťažovateľom nároku rozhodovali súdy odlišne, no ich judikatúra sa ustálila, no sťažovateľ i tak pokračoval vo vedení sporu so žalovaným.

13. Dôvodná nie je námietka sťažovateľa o tom, že najvyšší súd mu neposkytol odpoveď na možnosť použitia § 257 CSP. To ani úlohou najvyššieho súdu nemohlo byť, keďže v rámci sťažovateľom uplatneného a vzhľadom na charakter rozhodnutia krajského súdu jediného prípustného dovolacieho dôvodu nemohol skúmať, či je záver krajského súdu správny, ale len to, či je z pohľadu práva sťažovateľa na spravodlivý proces dostatočne odôvodnený. Čo sa týka kritiky sťažovateľa vo vzťahu k tomu, že ním uplatnený nárok bol predmetom rozbiehavej judikatúry, treba uviesť, že krajský súd túto skutočnosť zohľadnil a poukázal na to, že počas konania došlo k stabilizácii judikatúry v neprospech názoru sťažovateľa, no sťažovateľ v spore pokračoval aj po stabilizácii judikatúry. Preto sa nemožno stotožniť s tým, že by krajský súd na argumentáciu sťažovateľa nereagoval alebo že by poprel objektívny fakt „turbulentného“ vývoja judikatúry.

14. Čiastočne treba súhlasiť s tým, že rozhodnutie najvyššieho súdu je obsahovo prázdne. K tomu však treba uviesť, že ide o prirodzený následok obmedzeného dovolacieho prieskumu podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý sa mohol zamerať len na otázku porušenia procesných práv v dôsledku nedostatočného odôvodnenia, no nie na otázku vecnej správnosti rozhodnutia krajského súdu. Preto ani najvyšší súd nemohol riešiť ani otázku potenciálneho odklonu od jeho rozhodnutí, v ktorých podľa sťažovateľa najvyšší súd dospel k záveru o dôvodnosti použitia § 257 CSP. To by bolo možné len v prípade, ak by bolo prípustné dovolanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia aj proti rozhodnutiam krajských súdov o náhrade trov konania. Tak tomu na škodu vecného obsahu rozhodnutí najvyššieho súdu nie je. Rovnako ako bol obmedzený dovolací prieskum najvyššieho súdu, obdobne je obmedzený i prieskum ústavného súdu v konaní o ústavnej sťažnosti. Preto nie je dôvod osobitne sa vyjadrovať k podpornej argumentácii sťažovateľa o tom, že podľa rozhodnutí českého ústavného súdu bolo potrebné zohľadniť to, že žalovaným bolo advokátom zastúpené mesto. Túto námietku sťažovateľ v odvolaní proti rozhodnutiu okresného súdu nevzniesol, a preto nebol dôvod na to, aby sa k nej krajský súd osobitne vyjadroval. Rovnako nebol dôvod, aby sa touto argumentáciou, i keby bola vznesená v dovolaní, zaoberal najvyšší súd.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. marca 2026

Robert Šorl
predseda senátu